

The background features a vibrant blue sky with scattered white clouds over a lush green field. A single, dark evergreen tree stands on a small rise in the distance. Numerous light green butterfly silhouettes are scattered across the scene, some appearing to fly from the top right towards the bottom left, and others in various orientations. The overall aesthetic is clean, bright, and nature-oriented.

Эколого-математик брейн – ринг.

Учитель математики Гайфуллина Ф.Р.

**Балыкка – су, кошка – һава,
жәнлекләргә – урман-кырлар, кешегә
- Туган җире кирәк..**

Кайчандыр бик матур булган жиребез
бүгөн бик аяныч хэлдә. Жир, һава,
суның һәрвакыт пычранып торуы
кешелек дөньясын котылгысыз
катастрофага этәрә.

Шуңа күрә дә бүгенге математик ярышыбызны экологик проблебаларга багышладык

- Уенда 2 команда катнаша. Кайсы команда алдан кул күтәрә, шул жавап бирә. Жавап ялгыш булса, сүз икенче командага бирелә. Дөрөс жавап-1 балл.
- Командаларның жаваплары дөрөс булмаса, уенга тамашачылар кушыла һәм дөрөс жавапларын үзләре теләгән командага бирәләр.

Раунд1

1.Жиргә ташланган банан кабыгы 2 елда гына череп бетә.Ә тәмәке төпчеге 2 елга артыграк. Пластик пакет , төпчеккә караганда 8 елга артыграк таркала.Пластик пакет ничә елда таркалып бетә? Банан кабыгы пластик пакеттан ничә елга алданрак таркалып бетә?

Жавап:12 ел, 10ел

Раунд 1

- 2: Дөньяда ел саен 1600 млн. куб. м агач житештерелә, шунуң биштән бер өлеше ягулыкка китә. Ел саен ничә куб метр агач ягулыкка китә?

: 320 млн. куб.м.

Раунд1

- 3. Кешеләрнең уртача гомере 64 ел. Бу уртача гомернең x елын $(5x+30=50)$ кешеләр медицина ярдәмендә яши . Врачлар кеше гомерен ничә елга озынайта?

Жавап: 4 ел.

Раунд 1

- 4. 1 тонна нефть 12 м² океан өслеген юка пленка белән каплай.. Бер ел эчендә диңгез һәм океаннарға 10 млн. тонна нефть ага. Бер ел эчендә диңгез, океаннарның ничә квадрат метры нефть белән каплана?
- 120 млн. кв. м

Нэрсэ артык?

- Әйе, укучылар, дәрес әйттегез. Сездең тормышыгызда тәмәке һәрвакыт артык, кирәкмәгән әйбер булып калсын иде. Сездә беләсезме соң? Тәмәкенең 1-2 пачкасында кешене үтерерлек дозада никотин була. Тәмәке тартучы бер пачканы берьюлы тартып бетермәгәнлектән генә исән кала.

Мера жизни?..

50 лет
45 лет
40 лет
35 лет
30 лет
25 лет
20 лет

Анти-табак АО ЧРЕБИНА К.А.
Инициаторы: Владимирова ЕВГЕНЬЯ

The advertisement features a cartoon man in a green shirt and black pants standing next to a vertical scale of ages. The scale is marked from 20 to 50 years. The top of the scale is a lit cigarette, and the bottom is a white marker. The ages 50 and 45 are crossed out with red 'X' marks. The text 'Мера жизни?..' is written in red. The background is a light blue-grey gradient with a stylized white swirl pattern. The overall image is set against a green background with white butterfly silhouettes.

Раунд 2

1.Су- табигый байлык ул.Аннан башка жирдә тереклек булмас иде.Су шулай ук кеше,хайваннар һәм үсемлекләр организмының состав өлеше дә.

Организмда матдә һәм энергия алмашы су булганда гына бара.Бер кешегә 70 яшьә кадәр яшәү өчен 50 т чамасы су кирәк.Безнең мәктәп укучыларына(32 бала) шулкадәр яшәү өчен күпме су кирәк булыр?

Раунд 2

- 2. Промышленность алга киткән шәһәрләрдә һәр кешегә 25 квадрат метр яшеллек туры килергә тиеш. 470000 кешесе булган шәһәрдә яшеллек утыртылган мәйдан ничә кв. м. булырга тиеш?

Жавап: 11750000 кв. м.

Раунд 2

□ 3. Барыбыз да белә, чиста суның запасы чиксез түгел. Әгәр краннан карандаш калынлыгында гына су акса да, 1 минутта 3л су агып китә. 15 минутта 3 краннан ничә л су агар ?

Жавап : 135 л.

Раунд2

4. Үзенең үсеш чорында 1 златоглазка личинкасы 1130 га якын үсемлек бетен юк итә. 15820 үсемлек бетен бетерү өчен ничә златоглазка личинкасы кирәк ?

Раунд 3

- 1. Бер илдә ашамлыктар тутыру өчен пенопласт тартмалар куллануны тыйганнар, чөнки алар зыянлы. Хәзер анда ашамлыктарны кәгазь тартмаларга тутыралар. Кайсы ил соң ул? Шифровка ярдәмендә ачыкла. И
 $8 \cdot 15 \cdot 125$; А 252:
 $x = 21$; К $50 \cdot 75 \cdot 2$;
Т $(x - 12) \cdot 8 = 56$; Й $575 : 23$

Ж	7500	15000	19	12	25

Раунд 3

- 2. Каштанның 100 г яфрагы 15 көндә 2286 г тузан йота. 30 көндә 300г каштан яфрагы күпме тузан йота ?

Ответ: 13716 г.

Раунд 3

3).1т кәгазь ясау өчен 17 агач кирәк. 510 агачны саклап калу өчен күпме макулатура жыярга кирәк?

Жавап: 30т.

Раунд 3

4 . 22 апрельә барлык илләрдә дә Җир көнен бәйрәм итәләр. Бу көнне бөтен дөнья халкы Җиребезне, гүзәл табигатебезне саклау турында уйлана. Үзенең кулыннан килгән кадәр эшләр башкара. Ә без ниләр эшли алабыз соң? һәр дөрөс җавап 1 балл.

□ Әйе, укучылар, Жирнең яме,
авылыбызның яме безнең кулларда

□ Әзербайжан шагыйре С.Вургунның
акыллы сүзләрен истә тотсак, бер генә
яфракны яки чәчәкне өзмичә дә
табигать белән аралашудан зур
канәгатьләнү алырга мөмкин бит.

- Сәхраларда сәер кылыйк эле
- Хозурланып,икәү бергәләп
- Чәчәкләрне сөеп, иркәләп.
- Мин иелер идем һәр чәчәккә
- Өзәр өчен түгел,кызганмыйча шуны өзимме?
- Багар идем аның нурлы йөзен,
- Күрсен иде чәчәк үземне.

